

Slovenski hmeljar

Glasilo hmeljarskega društva za Slovenijo

Izhaja štirinajstnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za nečlane Din 30.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ul. 2, telefon 218

Leto IV

Celje, dne 8. septembra 1933

Štev. 18

J. Barth & S.

O hmelju 1932/33

Ukrepi posameznih držav v varstvo lasne trgovine in valute so dovedli v preteklem letu do nadaljnega razpada svetovne trgovine, ki je znašala v prvih treh mesecih tekočega leta komaj še 35% svojega obsega v prvem tromesečju leta 1929. Pa še vedno ni nobenega resnega izgleda na izboljšanje.

V Nemčiji narodna vlada, izvoljena dne 5. marca z glasovi večine nemškega naroda, smatra za svojo prvo nalogo ozdravljenje nemškega kmetijstva s tem, da napravi isto zopet dobičkonosno in na ta način zopet čvrsteje priveže večino naroda na poljedelsko zemljo, dalje pa da zmanjša brezposelnost, ki je sredi februarja letos znašala še 6,047.300 in se je do danes radi raznih tozadevnih ukrepov dejansko že precej zmanjšala.

Konsum piva je tudi v preteklem letu še dalje nazadoval. Produkcija je bila naslednja:

Produkcija piva v letu 1932:

Z zvezdico označena števila pomenijo uradne vsote.

	v 1000 hl
Nemčija	* 33.581
U. S. A.	* 25.000
Velika Britanija	* 21.639
Francija	* 17.627
Belgija	* 15.100
Češkoslovaška	* 9.648
Avstrija	* 3.058
Rusija	* 3.000
Švedska	2.806
Irska	* 2.779
Avstralija 1931	* 2.529
Švica	* 2.526

	v 1000 hl
Nizozemska 1931	* 2.103
Kanada	2.100
Danska	* 2.005
Poljska	1.410
Japonska	* 1.379
Argentiniya	* 1.158
Braziliya	850
Španija	* 719
Nova Zelandija	* 444
Luxemburg	442
Norveška	* 425
Romunija 1931	x 418
Mehika	* 418
Italija	* 397
Chile	* 367
Jugoslavija	319
Finska	* 296
Brit. južna Afrika	* 273
Ogrska	184
Kuba	* 160
Kolumbija	* 142
Uruguay	* 120
Alžir	* 108
Kitajska	* 101
Bolgarija	* 91
Panama 1931	* 88
Indija 1931	* 88
Danzig	* 77
Litavska	72
Peru	* 70
Grčija	* 66
Venezuela	65
Latvija	* 62
Portugalska	* 56
Estonska	* 52
Ecuador	* 47

	v 1000 hl
Bolivija *	42
Filipini	40
Egipt *	39
Turčija *	32
San Salvador	22
Kongo 1931 *	22
Paraguay *	10
Costa Rica	10
Konduras	10
Guatemala	7
Nicaragua	6
Haiti	3
Jamaica	2

Izvemši Japonsko in USA je konsum piva povsod več ali manj nazadoval. Četudi je vzrok tega v prvi vrsti svetovna gospodarska kriza, vendar ni dvoma, da je obdavčenje piva povsod previsoko in ni v skladu z zmanjšano kupno močjo širših narodnih slojev.

Anglija je tozadevno že izvajala posledice ter znižala davek na pivo, kar je takoj poživelno pivovarstvo in z njo združene ter od nje odvisne industrije in obrti in prav tako tudi kmetijstvo.

Svetovna produkcija piva v letu 1932 je znašala okrog 156·7 milijonov hl proti 173 milijonov hl v letu 1931. Najbolj je nazadovala produkcija v Angliji in Nemčiji, deloma tudi v vzhodnih državah Evrope in v prekmorskih državah, ki so največ trpele radi padca cen vsem surovinam.

Prohibicija.

Dne 17. decembra 1917 se je ameriški kongres izjavil za prohibicijo, ki je pričela 16. januarja 1920 in trajala do 7. aprila 1933. V tem času je bilo dovoljeno točiti v USA le pivo z največ $\frac{1}{2}$ % alkohola. Dne 13. marca 1933 je priporočil predsednik Roosevelt zakonske ukrepe za izpremembo Volsteadovega akta. Kongres in senat sta glasovala za Cullen-zakon, ki je 14 dni potem, ko je bil sprejet, to je 7. aprila 1933, že lahko stopil v veljavo in ki dovoljuje zopet prodajo piva in vina z največ 3·2% alkohola. Do konca maja je že dobil zakon v 33 državah od 48 zakonsko moč. Pivo je obdavčeno s 5 dolarji na barel (117·35 l), to je okrog Din 2·25 za liter. Uvozna carina na pivo znaša en dolar za galono (3·79 l), to je okrog 14 Din za liter.

Poleg stroškov, ki so za vzdrževanje prohibicije znašali milijarde, je trpela državna blagajna USA ogromno škodo tudi vsled prohibicije radi izpadlih dohodkov, kakor je davek na pivo ter druge pijače itd.; pri tem pa je vedno bolj padala tudi javna morala ljudstva, ki je ob vsaki priliki

kršilo prohibicijski zakon. Vse to je dovedlo končno do ukinitve tega »noble-eksperimenta«. Leta 1918 je znašala produkcija piva v 1100 pivovarnah USA 50·3 milijone barelov, to je okrog 59 milijonov hl; letos začetkom aprila je obratovalo le še 164 pivovarn z letno kapaciteto 25 milijonov barelov, ki so proizvajale 0·5 % »Near-Bier«. Sredi junija tega leta je bilo v obratu zopet že 312 pivovarn, katerih število pa se še od dne do dne veča.

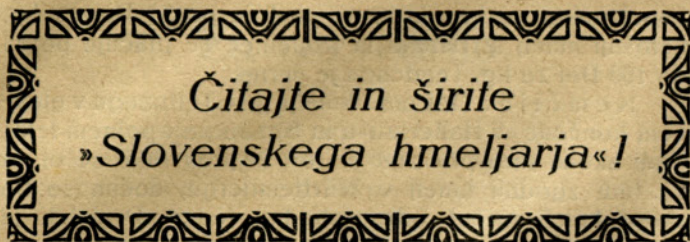
Tudi v Islandiji je že predložen zakonski načrt za ukinitvev prohibicije. (Dalje prihodnjič.)

Kolikšen bo pridelek 1933

Težko je pred obiranjem točno oceniti pridelek hmelnja, vendar je množina pridelka eden najvažnejših činiteljev, ki vpliva na višino in gibanje vsakoletnih cen. Zato je nujno potrebno vsako leto vsaj že pred ali med obiranjem približno preceniti množino pridelka.

V naslednjem priobčujemo pregledno cenitev letošnjega svetovnega pridelka v primeri z lanskim, in sicer:

	mrc a 100 kg	
	1933	1932
Žatec	35.000 stofov	56.000 stofov
Roudnice	5.500 «	5.000 «
Uštek	10.500 «	11.500 «
Duba, Moravska itd.	2.500 «	2.750 «
CSR skupno	53.500 stofov	75.250 stofov
Hallertau	45.000 stofov	37.500 stofov
Spalt	5.500 «	7.500 «
Hersbruck	3.000 «	3.500 «
Baden	2.000 «	1.500 «
Württemberg	8.000 «	7.500 «
Ostali kraji	1.500 «	1.500 «
Nemčija skupno	65.000 stofov	59.000 stofov
Alzacija	10.000 stofov	6.000 stofov
Ostali kraji	3.500 «	4.000 «
Francija skupno	13.500 stofov	10.000 stofov
Vojvodina	4.000 stofov	5.500 stofov
Savinjska dolina	12.000 «	8.500 «
Jugoslavija skupno	16.000 stofov	14.000 stofov
Poljska	18.500 stofov	16.000 stofov
Belgija	7.500 «	3.750 «
Ostali kraji	1.000 «	1.000 «
Evropski kont.	175.000 stofov	179.000 stofov
Kanada, Nova Zelandija in Avstralija	13.500 stofov	14.000 stofov
Anglija	100.000 «	95.500 «
U. S. A.	160.000 «	123.000 «
Svetovni pridelek	448.500 stofov	411.500 stofov

*Čitajte in širite
»Slovenskega hmeljarja«!*

Kakor je razvidno, bo pridelek žlahtnega hmelja na kontinentu letos precej isti kakor lansko leto, dočim bo svetovni pridelek hmelja za kakih 50.000 stofov večji, seveda, če bo Amerika pridelala res toliko, kakor ceni. Ne smemo namreč pozabiti, da USA v tem oziru rada močno pretirava.

Za gibanje cen pri nas je važno v prvi vrsti le, koliko znaša pridelek žlahtnega hmelja na kontinentu, kajti le ta je sposoben za varjenje kvalitetnega piva. Pridelek hmelja v Angliji in Ameriki je bolj podrejenega pomena, ker se cene žlahtnemu hmelju gibljejo precej neodvisno od cene grobih angleških in ameriških hmeljev.

Trdoživ je

Stari hmelj namreč v Žatcu. Kakor znano, so na Češkoslovaškem leta 1930 morali prodajati svoj pridelek hmelja popolnoma v brezcenje, podobno kakor pri nas leta 1929. Ustanovili so sicer Hmeljarski sindikat, ki naj bi, slično kakor v Nemčiji Hmeljska prometna družba v Nürnbergu, reguliral cene hmelju, pa niso imeli sreče. Z državno podporo več milijonov dinarjev so sicer nakupili silne množine hmelja in na ta način rešili hmeljarje, vendar pa so nastavili previsoke cene in pozneje hmelja niso mogli vnovčiti; na Češkoslovaškem je bil namreč hmelj v letu 1930 slab v barvi in zato ni mogel najti kupca. Tekom zadnjih let so se iz hmeljarskih krogov ponovno javljale zahteve, da se ta hmelj uniči, ker slabo vpliva na gibanje vsakoletnih cen, vendar se država ni mogla odločiti, da za drag denar nakupljeni hmelj enostavno uniči. Končno pa so lani le odredili posebno komisijo, ki naj določi, koliko hmelja je še rabnega in koliko že popolnoma pokvarjenega; hmelj je bil namreč slabo vskladiščen v zasilnih skladiščih in se je vedno bolj kvaril. Komisija je ugotovila, da je 4588 stofov hmelja docela nerabnega in kmetijsko ministrstvo je odredilo, naj se ta sindikatni hmelj uniči. To pa ni bilo tako enostavno. Nastalo je namreč vprašanje, kako to ogromno množino hmelja brez večjih stroškov spraviti s sveta.

Lansko leto so skušali vprašanje rešiti na ta način, da hmelj enostavno po vodi odplavijo v neznane kraje. Za poskušnjo so iztresli nekaj bal v naraslo reko Oharko, toda takoj so se oglasili mlinarji in ribiči ter odločno protestirali proti temu, da se hmelj splavi po reki, ker škoduje ribam in maši mlinska kolesa.

Poskusili so na drug način, namreč hmelj sežgati. Neka prevozniška tvrdka v Žatcu se je obvezala za 5000 Kč ves uničenju zapisani sindikatni hmelj odvesti nekam za mesto in ga tam sežgati. Pa tudi to ni šlo brez težav. Ko so namreč začeli hmelj sežigati, so se dvignili ogromni oblaki dima in smradú ter se valili na Žatec, pa so se zopet množile pritožbe od dne do dne; baje je neko dete celó zbolelo radi tega dima in smradú. Poslali so na lice mesta zdravstveno komisijo, ki je tvrdki prepovedala sežigati hmelj, če ni vetra ali če vleče veter na Žatec. Toda vreme je nestalno. Ko je nedavno tvrdka pri ugodnem vremenu, torej ko je veter vlekli v smeri proč od Žatca, zopet zažgala kakih 150 stofov hmelja in je rožca bila vprav v največjem plamenu, se je veter naenkrat obrnil in purgarji v Žatcu so se zopet dušili v dimu in smradu. Pa so si znali pomagati. Poslali so na sežigališče gasilce, ki so ogenj pogasili; pa niti to ni šlo tako enostavno, ker v bližini ni bilo vode in so jo morali z avtomobilom dovažati od daleč. Kljub slabim izkušnjam pa nameravajo sežgati tudi še ostale zaloge in tako končno neprijetno zadevo pokvarjenega sindikatnega hmelja spraviti s sveta.

Je res šmentana stvar ta zlafo-rumena rožca. Kadar ima ceno, jo vsi malikovalsko časté, kadar pa je brez vrednosti, je trdoživa kakor maček in jo ni lahko spraviti s sveta. Hmelj je pač že od nekdanj bil in bo menda tudi vedno ostal zlafo rožca, ki je že mnogim pomagala na noge, pa tudi kopriva, na kateri so si že mnogi opekli prste.

Razno

Tržna poročila, zadnja telefonska iz Žatca, so dnevno izvešena v izložbi uredništva in uprave našega lista.

Prohibicija v USA bo najbrž kmalu popolnoma ukinjena. Zaenkrat je bila namreč le omiljena ter dovoljen konsum piva z največ 3-2% alkohola. USA stoji iz 48 držav in za ukinitvev prohibicije, ki je sprejeta v ustavo, se jih mora izjaviti $\frac{3}{4}$, t. j. 36; dosedaj je 22 držav že glasovalo za ukinitvev in najpozneje do konca leta bo tudi še nadaljnjih 14 ter bo prohibicija s tem popolnoma odpravljena.

Konsum piva v Nemčiji v preteklem polletju ni več nazadoval in je ostal isti, kakor je bil lansko leto.

Preglejte in upoštevajte inserate!

Hmeljarsko društvo v Tršicah na Moravskem, najmanjšem hmeljskem okolišu v ČSR, slavi 16.—18. t. m. petdesetletnico svojega obstoja. Malemu a izredno delavnemu društvu k njegovemu jubileju tudi mi iz srca častitamo.

Razstavo pivovarskih surovin nameravajo prirediti v Pragi dne 27.—29. prihodnjega meseca. Razstavljen bo predvsem ječmen, slad in hmelj. Z razstavo bo spojen tudi vzorčni sejem pivovarskih surovin.

Znižanje carine na pivo v USA. Carinskemu odboru v USA je prispelo mnogo prošenj, naj se carina na uvoz piva zniža za 50%. Zadeva bo predložena predsedniku Rooseveltu, ki ima pravico o tem odločati. Ameriške pivovarne proti znižanju carine seveda odločno protestirajo, češ, da bi to uničilo domačo pivovarsko industrijo.

Predprodaja hmelja povzroča tudi hmeljarjem na Češkoslovaškem dosti preglavic. Tudi tam je bilo prodanega precej hmelja vnaprej globoko izpod današnje cene, vendar ni zakona, da bi se te predprodaje mogle razveljaviti. Od dne do dne postaja bolj slišna zahteva, da se predprodaje vseh kmetijskih pridelkov (ne le hmelja) prepove s posebnim zakonom.

Urednik in ustanovitelj našega lista, srez. kmet. referent v Celju in splošno znani hmeljarski specialist, g. inž. Janko Dolinar, je po potrebi službe premeščen v Slovenjgradec.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Razpoloženje v hmeljski kupčiji je zadnje dni bolj mirno. Cene notirajo 80 do 90 Din za kg, le manjše partije slabšega blaga se dobé tudi nekaj ceneje, dočim se za izbrano prvovrstno blago plača izjemoma tudi več. Računa se, da je dosedaj iz prve roke prodanih že kakih 35% letošnjega pridelka. Obenem z nakupovanjem se vrši polagoma tudi prevzemanje in odpremanje nakupljenega blaga. Pojavilo se je tudi nekaj zanimanja za letnik 1931, vendar do zaključka ni prišlo in so tudi zaloge prav neznašne. Ovire pri nakazovanju in obračunavanju za nakup hmelja potrebnih vsot iz inozemstva so baje odstranjene, kar bo gotovo ugodno vplivalo na nadaljnji razvoj kupčije.

Vojvodina: Obiranje je v glavnem končano. Pridelek je glede kakovosti prav dober, glede množine pa ne zadovoljava in bo znašal komaj 3500—4000 stofov. — Kupčija se je hitro razvila, zadnji čas pa se nekoliko umirila. Cene so dobre in se plačuje 70 do 80 Din za kg, izjemoma tudi več. Večje partije so v čvrstih rokah in bolj težko pride do zaključka.

Češko slovaška: Obiranje je v glavnem končano. Pridelek je glede vsebine in barve prvovrstne kakovosti, glede množine pa je daleč zaostal za lanskim in za letošnjo cenitvijo; računa se, da bo znašal v žateškem okolišu največ 35.000, v vseh drugih okoliših skupno pa komaj 50.000 stofov. — V začetku živahno povpraševanje, ki je gnalo cene neprestano kvišku, je nekoliko popustilo in so se cene umirile. Žateški hmelj notira sedaj čvrsto 100—114 Din za kg, za izbrano prvovrstno blago pa plačajo pivovarne tudi več. Znamkovanih je bilo dosedaj 151 bal letošnjega žateškega pridelka v skupni teži 160 stofov. Tudi za letnik 1931 je

zopet nekaj zanimanja in se plačuje po 31 Din za kg. Letošnji hmelj iz Uštěka in Roudnice se plačuje po 85 do 100 Din za kg. Tendencia je mirna.

Nemčija: Obiranje hmelja je v Teftnangu v glavnem končano, v Hallertau-u in Spaltu pa v polnem teku. Tudi okoliš Jura pričanja obirati in prav tako se obira že tudi zgodnji hmelj v Württembergu, dočim se bo pozni hmelj pričel šele prihodnji teden. Pridelek je glede kakovosti v splošnem prav dober, glede množine pa najbrž ne bo dosegel cenitve. — Tržišče je še mirno, vendar se kupčija polagoma razvija. Na tržišču v Nürnbergu je že v torek bilo prodanih nekaj bal Teftnanskega hmelja po 114 Din, Hallertauskega po 100 Din in gorskega po 79 Din za kg, pri producentu pa se je plačalo Hallertau po 88 do 92 Din, Teftnang po 95 do 112 Din in Spalt po 105 Din za kg; začetne cene (»za obiravce«) so znašale v vseh okoliših 70 do 100 Din za kg.

Francija: Obiranje hmelja je v polnem teku in bo pri ugodnem vremenu kmalu končano. — Tržišče je še mirno in se cene še niso razvile. Zaenkrat trgovina le previdno tipa, da se cene ne bi neopravičeno dvignile. Prvih par stofov letošnjega pridelka je bilo prodanih v severni Franciji po 60 Din za kg. Tendencia je zelo napeta in se računa z višjimi cenami.

Poljska: Obiranje prav dobro napreduje in bo v kratkem končano. Pridelek bo glede kakovosti v splošnem prav dober, glede množine pa ne bo zadovoljil in znašal le 15.000—17.000 stofov. — Kupčija se polagoma razvija. Dočim se je prvotno plačevalo 70 do 80 Din za kg, se je cena hitro dvigala in dosegla zadnje dni že do 90 Din za kg.

Belgija: Z obiranjem hmelja se je pričelo v vseh okoliših. Pridelek se obeta glede kakovosti in množine prav dober. — Zelo živahna tendenca na tržišču je postala nekoliko mirnejša in so se cene ustalile. Letnik 1933 notira sedaj 49—52 Din za kg.

Anglija: V nekaterih okoliših se je že pričelo z obiranjem letošnjega pridelka, večinoma pa se bo šele pozneje. Pridelek bo glede kakovosti precej različen in znašal skupno 100.000—110.000 stofov. Najbolje obetata Fuggles in Golding, ostale vrste po slabše. — Za starejše letnike ni dosti zanimanja in so cene ostale v glavnem nespremenjene, letošnjega pridelka pa še ni na tržišču.

Amerika: Pri prav ugodnem vremenu je obiranje hmelja že v polnem teku. Kakovost pridelka bo dobra, glede množine pa so cenitve zelo različne in nezanesljive. — Tržišče je še mirno, ker se letošnji pridelek še ne trži, za starejše letnike pa ni več dosti zanimanja. Lanski pridelek notira domači 47—51 Din, žlahtni evropski pa 105—115 Din za kg, vse le boljše blago.

Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po pariteti v Zürichu.

Splošno: Trajno dviganje cen na vseh tržiščih je končno popustilo ter so se cene ustalile in se za silo drže na doseženem razpetju. Trgovina in produkcija sta precej rezervirani, ker prva smatra cene za previsoke, zadnja pa jih hoče na vsak način vzdržati. Splošno se položaj presoja kot čvrst in računa v kratkem zopet z večjo živahnostjo, zlasti ker pridelek skoro nikjer ne dosega cenitve.

Za razvedrilo

V ječi.

A: »Zakaj pa ste vi prišli v luknjo?«

B: »Radi konkurence. Izdeloval sem namreč prav take bankovce, kakor država.«

Rekord.

»Kje pa je tvoj brat?«

»Leži, bolan v postelji.«

»Kaj pa mu je?«

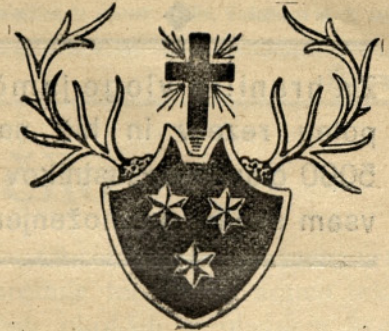
»Skušala sva se, kdo se nagne bolj skozi okno, pa je on zmagal.«

**Specialni
termometri
za hmeljske sušilnice**

se dobé

v

**drogeriji „Sanitas“
Celje, Aleksandrova ul. 5**

Ta znak Vam jamči, da
prihranite **Din 2,-** pri 1 kg
mila, zato zahtevajte le

**cenejše „Hubertus“
terpentinovo milo!**

Hubertus

terpentinovo milo

je cenejše, toda prav tako dobro!

Najbolj varna naložba denarja — Najvišja dnevna obrestna mera

Jamstvo Dravske banovine z vsem premoženjem in davčno močjo

Hranilnica Dravske banovine podružnica Celje

(nasproti pošte) Cankarjeva ul.

prej Južnoštajerska hranilnica

Vsakovrstna posojila pod ugodnimi pogoji

Dolžnik jamči samo za izposojeni kapital

HMELJARJI! VAŠ DENARNI ZAVOD JE LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Za hranilne vloge jamči
poleg rezerv in hiš nad
5000 članov-posestnikov z
vsem svojim premoženjem

Vlagatelji pri Ljudski po-
sojilnici ne plačajo rent-
nega davka — Stanje vlog
nad 100,000.000 dinarjev

Umetna gnojila, krmila,
travna in deteljna se-
mena, galico, žveplo,
vsa sredstva za po-
končavanje škod-
ljivcev na drevju in
hmelju, sadjarsko
in vrtnarsko orodje,
kmetijske stroje
in vse druge
kmetijske
potrebščine

oddaja najceneje

Skladišče KMETIJSKE DRUŽBE

v Celju, Aškerčeva ulica

Zaloga cementa!

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelji in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpoki: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »KARITAS«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica šte. 10.